

Çocuk ve Eğitim

ERTUĞRUL GÜNIŞIK*

Demokratik Eğitim ve Sorumlu Kurum: İLKOKUL

Geniş ve yalın bir tanımla eğitim milli toplumun ön gördüğü amaçlar doğrultusunda, toplumun değerli ve dinamik öz varlığı olan çocukta, olumlu alışkanlık, davranış, bilgi ve beceriler kazanmış bir kişilik geliştirme sürecidir. Çocuk, soya çekimin genetik ve biyolojik mirası ile sınırlı bir yaratıktır. Onun doğasının koyduğu bu sınırlı potansiyel çocuğun optimal gelişiminde bireysel farklılıklara neden olmaktadır. Diğer bir anlatımla, çocuğun ana ve babadan aldığı biyolojik ve genetik mirası onun bedensel, zihinsel ve ruhsal bütünü olan karakter ve kişilik gelişimini de sınırlamaktadır. Bu sınırlı potansiyele rağmen, eğitim çocuğun doğal ve vazgeçilmez anayasal hakkıdır. Çağdaş anlamda, ikibinli yılların eşiğinde ve karmaşık teknolojik bir çağa, mutlu, doygun ve yararlı uyum sağlamada, çocuğa güvence sağlayan tek yol eğitimidir. Sınırlı gelişim düzeyinde, çocuk eğitime hakkının bilincinde değildir. Çocuğu temel hakları hakkında bilinçlendiren dinamik güç eğitimidir.

Bunun en gerçek örneği, çevre kirliliği hakkında, henüz ilkokul çağındaki çocukların yetkili kişi ve organları harekete geçirmek için yapmış oldukları bilinçli ve özverili girişimlerdir. Doğa sömürsüne karşı başlatılan bu bilinçli tepki eğitsel bir anlam içermektedir. Bu örnekte, açık ve seçik görüldüğü gibi, eğitim, çocukta olumlu ve bilinçli tepkiler oluşturma sürecidir. Doğanın ve ülkelerinin geleceğine yönelik, minik ve sempatik yavrularımızdan gelen bu bilinçli ve olumlu tepki eğitim potasının değerli bir ürünüdür. Diğer yalın bir anlatımla, çocukları doğa sömürsüne ve çevrenin korunmasına karşı harekete geçiren bu dinamik, bilinçli ve olumlu tepki çocukların eğitilmişliğinden kaynaklanmaktadır. O halde, bir başka tanımla da, eğitim: olumlu tepkiler oluşturma sürecidir.

Demokratik bir toplumda, eğitim oluşumunun gerçekleşmesinden sorumlu temel yasal kurum İLKOKUL'dur. İlkokul bir toplumun gelişmişlik düzeyini değerlendirmede gerçek bir ölçüttür. İlkokul aile - okul ve toplum bütünleşmesini sağlayan bir eğitim potasıdır. Diğer bir anlatımla, ilkokul çocuğun eğitime hakkına saygı duyulan, kişiliğini biçimlendiren, geleceğini yönlendiren ve optimal gelişiminin sağlıklı alt yapısını oluşturan anayasal bir kurumdur.

Demokratik bir toplumda ilkokul, demokratik ilkelere dayalı içten sağlıklı bir çevre ve ortamdır. Diğer anlatımla, optimal eğitim sorumluluğunun gerçekleşebilmesi, çocuğun gelişim, eğitim ve gereksinimlerine en uygun düşen demokratik bir düzen, içten ve sağlıklı bir ortam olmasına bağlıdır. İlkokul, çocuğun sevgi, övgü, güven ve teşvik gördüğü, anlayış, mutluluk bulduğu ve özgürlük duyduğu içten ve sağlık bir kucaktır. Toplumun gerçek anlamda uygarlık belirtisi ve ölçütü olan ilkokulda, çocuklar birlikte yaşayarak, birlikte öğrenerek, birlikte düşünerek, birlikte oynayarak Türk toplumunun bireyleri olarak, kaderde, kıvançta ve tasada ortak duyguları paylaşarak ve milli bilince ulaşarak eğitilirler. Bu bakımdan; ilkokul vatandaşlık kavram ve bilinci oluşturan ve demokratik yaşam içeren milli dinamik bir kurumdur. Okul toplumunu oluşturan çocukların ünük (kendine has) kişiliklerine saygılı, bilimsel ve eğitsel gelişim ve öğrenme ilkelere dayalı bir eğitim ortamıdır İLKOKUL.

İlkokulda eğitim, çocuğun mutlu ve doygun yaşamı için gerekli alışkanlık, davranış ve becerilerin kazanıldığı temel yapıyı oluşturan bir eğitim sürecidir. Kesin ölçülebilir ve değerlendirilebilir amaçlarla saptanmış bu eğitim sürecinin ilkokula yüklemiş olduğu temel görev ve sorumlulukları gelecek yazımızda incelemeye devam edeceğiz.

* Marmara Üniversitesi Emekli Öğretim Görevlisi